

TÜRKİYE
İNSAN HAKLARI VE
EŞİTLİK KURUMU

KIRIKKALE F TİPİ YÜKSEK GÜVENLİKLİ KAPALI
CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARET RAPORU

(Rapor No: 2021 / 15)

(Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 01/11/ 2021 tarih ve
2021/265 sayılı kararında oy birliğiyle ile kabul edilmiştir.)

KASIM 2021

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	3
A. GİRİŞ	4
B. GENEL BİLGİLER	6
B.1. KURUM HAKKINDA GENEL BİLGİLER	6
B.2. ÖZGÜRLÜĞÜNDEN MAHRUM BIRAKILAN KİŞİLER HAKKINDA GENEL BİLGİLER	6
B.3. KURUM PERSONELİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER	6
C. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER	7
C.1. FİZİKSEL KOŞULLAR	7
C.1.1. Kurum Kapasitesine İlişkin	7
C.1.2. Isınmaya İlişkin	8
C.1.3. Suya Erişime İlişkin	8
C.1.4. Hijyen Koşullarına İlişkin	9
C.1.5. Tek Kişilik Koşullara İlişkin	10
C.1.6. Müşahede Odasına İlişkin	10
C.2. SAĞLIK, PSİKO-SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ VE BESLENME	10
C.2.1. Sağlık	10
C.2.2. Psiko-Sosyal Servis	12
C.2.3. Beslenme	12
C.3. YÖNETİM VE PERSONELİN TUTUMU	13
C.4. DIŞ DÜNYA İLE İLETİŞİM VE AÇIK HAVADAN FAYDALANMA	13
C.4.1. Havalandırmaya Çıkış Saatlerine İlişkin	14
C.4.2. Sohbet Faaliyetine İlişkin	14
C.4.3. Açık Görüşe İlişkin	14
C.4.4. Kapalı Görüşe İlişkin	15
C.4.5. Telefon ile Konuşma Hakkına İlişkin	15
C.5. SOSYAL, KÜLTÜREL, MESLEKİ, EĞİTSEL VE SPOR TİF ETKİNLİKLER	16
D. TAVSİYELER	18
D.1. KIRIKKALE F TİPİ YÜKSEK GÜVENLİKLİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMUNA YÖNELİK TAVSİYELER	19
D.2. ADALET BAKANLIĞINA YÖNELİK TAVSİYELER	20
D.3. SAĞLIK BAKANLIĞINA YÖNELİK TAVSİYELER	20

KISALTMALAR

- ARDEF** : Araştırma Değerlendirme Formu
- BM** : Birleşmiş Milletler
- CAT** : Convention against Torture and Other Cruel Inhuman or Degrading Treatment or Punishment / Birleřmiř Milletler İřkence ve Dięer Zalimane, Gayri İnsani veya Kūçūltūcū Muamele veya Cezaya Karřı Sōzleřme
- CPT** : European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment /Avrupa İşkencenin Önlemesi Komitesi
- CETAS** : Cezaevi Reğete Takip Sistemi
- COVID-19** : Yeni Korona Virūř Hastalıęı
- İKM** : İnfaz ve Koruma Memuru
- OPCAT** : Optional Protocol to the Convention Against Torture / İřkenceye ve Dięer Zalimane, Gayriinsani veya Kūçūltūcū Muamele veya Cezaya Karřı Birleřmiř Milletler Sōzleřmesi'ne Ek İhtiyari Protokol
- ÖSYM** : Őlęme, Seğme, Yerleştirme Merkezi
- PCR** : Polymerase Chain Reaction
- TİHEK** : Tūrkiye İnsan Hakları ve Eēitlik Kurumu
- UÖM** : Ulusal Önleme Mekanizması

A. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK); 6701 sayılı Kanunla, insan onurunu temel olarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.
2. Türkiye, 14 Eylül 2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler (BM) Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in amacı: *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele ya da cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*¹
3. 6701 sayılı Kanun'un 9/1-ı bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde Ulusal Önleme Mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2/1-k bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.
4. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun'un 9. maddesinde yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumlarının tanımı yapılmış olup bu tanıma göre; yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlilerine sahip, firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları sürekli kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasların geçerli olduğu sıkı güvenlik rejimine tâbi hükümlülerin bir veya üç kişilik odalarda barındırıldıkları tesislerdir.
5. 6701 sayılı Kanun'un 9/1-j bendinde, kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirme

¹ OPCAT, m. 2, m.3 ve 4.

görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda, ceza infaz kurumlarına UÖM kapsamında ziyaret gerçekleştirme TİHEK'in görev ve yetki alanına girmektedir.

6. Ziyaret heyetinde bir İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı, dört İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcısı, bir Uzman Psikolog ve Kırıkkale İl Sağlık Müdürlüğü tarafından görevlendirilmiş bir doktor yer almıştır. Ziyaret “zarar vermeme”² ilkesi çerçevesinde maske-mesafe-hijyen kurallarına uyularak yürütülmüş ve gününbirlik olacak şekilde gerçekleştirilmiştir. Covid-19 salgını öncesinde gerçekleştirilen ziyaretlerde, koğuşlarda grup görüşmeleri ile birebir görüşmeler gerçekleştirilirken; pandemi döneminde mahpuslar³ açısından risk oluşturmamak için, herhangi bir sesli/görüntülü kayıt sisteminin olmadığı, şeffaf panel ile bölümlendirilmiş avukat görüşme odalarında birebir görüşme sağlanmıştır. Bu görüşmeler sırasında, ziyaret heyeti ikiye bölünerek, enfeksiyon riski en aza indirilmeye çalışılmıştır.⁴ Ziyaret süresi içerisinde tüm koğuş ve suç tiplerinden mahpuslar rastgele bir şekilde seçilerek optimum düzeyde görüşme yapılabilmesine özen gösterilmiştir.

7. Kurum ziyaretine, yönetim ile yapılan ilk görüşmenin ardından başlanmıştır. Ziyaretçi kabul arama bölümleri, aile görüşme odası, eş görüşme odası, kapalı görüşme alanı, avukat görüşme odası, yemekhane, mutfak, kantin, revir, müşahede odası⁵, kamera odası, kütüphane, sportif faaliyetlerin yapıldığı halı saha, personel odaları ve boş bir koğuş gezilerek incelenmiştir. Heyetin, Kuruma ilişkin gözlemleri, mahpusların talep ve şikâyetleri çerçevesinde yönetim ile son bir görüşme yapılarak ziyaret tamamlanmıştır. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 09.02.2021 tarih ve 2021/16 sayılı kararı ile 06.04.2021 tarihli Başkanlık Oluru uyarınca Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na 09.04.2021 tarihinde gerçekleştirilen izleme ziyareti neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini içermektedir.

² Ulusal Önleme Mekanizmalarının görevlerini yerine getirirken, kişilere olası zarar verme riskini en aza indirmek için uyması gereken birtakım ilkeler mevcuttur. Bu ilkeler arasında yer alan “zarar vermeme (do no harm) ” ilkesi; UÖM'lerin izleme faaliyetleri kapsamında mağdurların, tanıkların ve onlarla temasa geçen herkesin yaşamını, fiziksel ve psikolojik güvenliğini, özgürlüğünü ve refahını tehlikeye atmama yükümlülüğü ile zarar vermektan kaçınmak için her türlü çabayı ifade etmektedir. Bkz: United Nations Human Rights Office of the High Commissioner,” Chapter 02: Basic Principles of Human Rights Monitoring”, Manual on Human Rights Monitoring, 2011, s 4.

³ Özgürlüğünden mahrum bırakılan kişiler için kullanılan; tutuklu, hükümlü ve hüküm özlü kavramları ‘mahpus’ şeklinde ifade edilecektir.

⁴ OSCE/ODIHR and APT, GUIDANCE Monitoring Places of Detention through the COVID-19 Pandemic, 2020, s 9.

⁵ 5275 sayılı Kanun'un Kısıtlayıcı Önlemler başlıklı 115. maddesinin (c) bendindeki hüküm çerçevesinde: “Gerekliyorsa kendisine veya başkalarına zarar vermesini önleyici biçimde hazırlanmış özel bir odada barındırılması ve kaldığı odanın kamera ile izlenmesi” sağlanabilir.

B. GENEL BİLGİLER

B.1. KURUM HAKKINDA GENEL BİLGİLER

8. Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Kırıkkale ili, Hacılar Mahallesi, 71480. Sokakta yer almaktadır. 93.655 m² açık alan, 20.520 m² kapalı alan üzerine kurulmuştur. Ceza infaz kurumunun dört tarafı ihata duvarı ile örölü durumdadır. İhata duvarının dış kısmında cezaevi jandarma bölük komutanlığı binası (520 m²), ziyaretçi kabul binası (300 m²) ile yirmi dairelik iki adet lojman binası (600 m²), ikinci nizamiye ile birlikte 13 metre yüksekliğinde dokuz adet jandarma gözetleme kulesi ve on adet nöbetçi kulübesi, ziyaretçi kayıt ve bekleme salonu, atık su tahliye merkezi, kullanma suyu deposu ve birinci nizamiye yer almaktadır.

B.2. ÖZGÜRLÜĞÜNDEN MAHRUM BIRAKILAN KİŞİLER HAKKINDA GENEL BİLGİLER

9. Kurum kapasitesi 388 kişi olup ziyaret tarihi itibari ile Kurumda; 316 mahpus bulunmaktadır. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Yüksek güvenlikli ceza infaz kurumları" başlıklı 9/3 hükmü⁶ kapsamında değerlendirilen 22 kişinin olduğu Kurum idaresi tarafından belirtilmiştir. Barındırılanlardan 240'ı hükümlü, 76'sı tutukludur.

10. Kurumda, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde "Erişkinler İçin Engellilik Sağlık Kurulu Raporu" bulunan 2 kişi mevcuttur. Rapor kapsamında maaş alan söz konusu kişilerin bakıma muhtaç durumda olmadıkları Kurum idaresi tarafından ifade edilmiştir.

11. Kurumda kadın mahpus bulunmamaktadır.

B.3. KURUM PERSONELİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

12. Kurumda toplamda 153 personel görev yapmakta olup Kurumda görev yapan personelin çoğunluğu lisans mezunudur. Unvan dağılımı ise aşağıdaki gibidir:

⁶ "Eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli hâlde bulunan ve özel gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekli olduğu saptananlar ile buldukları kurumlarda düzen ve disiplini bozanlar veya iyileştirme tedbir, araç ve usûllerine ısrarla karşı koyanlar bu kurumlara gönderilirler."

UNVAN	MEVCUT KADRO SAYISI
Kurum Müdürü	1
Kurum İkinci Müdürü	3
İdare Memuru	2
Öğretmen	1
Psikolog	1
İnfaz ve Koruma Başmemuru	3
İnfaz ve Koruma Memuru	122
Sağlık Memuru	4
Bilgisayar İşletmeni	2
Kâtip	3
Teknisyen	2
Şoför	5
Aşçı	2
Kaloriferci	1
Hizmetli	1

C. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

13. Kırıkkale F tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna girişte yüksek duyarlılıkta X-Ray cihazından geçilmiş ve Covid-19 tedbirleri çerçevesinde heyet üyelerinin ateş ölçümleri de yapılmıştır. Kuruma gelen ziyaretçiler duyarlı kapıdan geçirildikten sonra elle fiziki aramaları yapılmaktadır. Eşya giriş-çıkışlarının kontrolü ve ceza infaz kurumlarından içeri girmesi yasak olan eşyaların girişlerinin engellenmesi için bina girişinde duyarlı kapı ve X-Ray cihazı bulunmaktadır.

C.1. FİZİKSEL KOŞULLAR

C.1.1. Kurum Kapasitesine İlişkin

14. Kurumda, 103 adet 3 kişilik oda, 59 adet tek kişilik oda ve 1 adet 20 kişilik çalışan mahpus odası vardır ve toplamda 388 adet yatak kapasitesi bulunmaktadır.

15. Kurumda 3 kişilik odaların alt katı 13.63 m², üst katı 22.50 m², tek kişilik odalar 11.15 m², çalışan mahpus koğuşu alt kat 94.54 m², üst kat 94.54 m² dir. Kurumda havalandırma bahçeleri 25, 30, 35 veya 45 m² alanlara sahip olup yükseklikleri 7 metredir.

16. Kurumda; 1 adet çok amaçlı salon, 2 adet açık spor sahası, 2 adet masa tenisi salonu, 3 adet iş atölyesi, 1 adet mutfak, 4 adet soğuk hava deposu, personel yemekhanesi, 4 adet açık ve 30 adet kapalı görüş mahali, 6 adet avukat görüşme odası, 1 adet mahpus kabul alanı, 2 adet eş görüşme odası, 1 adet kantin, 1 adet müdahale ekip odası, 1 adet merkez kontrol odası, 1 adet kütüphane ve derslikler, 1 adet revir, berberhane, terzihane, mescit, çamaşırhane, jeneratör odası, sığınaklar, elektrik pano odası, soyunma kabinleri ve arşiv bulunmaktadır.

17. Kurumda iki kamera sistemi mevcut olup eski kamera sisteminde 140 adet iç, 32 dış; yeni kamera sisteminde 26 iç, 147 dış olmak üzere toplam 345 adet kamera bulunmaktadır. Bu kameralar 183 günlük kayıt alabilmektedir.

C.1.2. Isınmaya İlişkin

18. Kurumda ısınma doğalgazlı kalorifer tesisatı ile sağlanmaktadır.

19. Kurumda ısınma yönünden odaların yeterli sıcaklığa sahip olduğu gözlemlenmiş ve mahpuslar da ısınma konusunda herhangi bir sorunla karşılaşmadığını ifade etmiştir.

20. Kurumda bulunan mahpuslara, mevsim şartlarına uygun olarak battaniye, nevresim, yastık vb. malzemeler verilmektedir.

C.1.3. Suya Erişime İlişkin

21. Kurumda soğuk suya 24 saat erişilmektedir. Haftada 2 gün 2'şer saat sıcak su verilmekte; ayrıca pazar günleri hariç her sabah yarım saat sıcak su imkânı sağlanmaktadır. Kurumdaki kalorifer ve sıcak su sisteminin birlikte çalışması nedeniyle sıcak su kullanımı sırasında kaloriferlerin ısınmadığı ve bu durumun tesisat siteminden kaynaklanan bir sorun olduğu Kurum idaresi tarafından ifade edilmiştir. Mahpusların sıcak suya erişimi ile ilgili herhangi bir sorun gözlemlenmemiş olup bazı mahpuslarca bu sürenin uzatılması talep edilmiştir.

22. Kurumda şebeke suyu Hacılar Belediyesi tarafından sağlanmakta olup Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından 6 aylık periyotlarla içilebilirlik ve kullanılabilirlik testi yapıldığı bildirilmiştir. Ayrıca Kurum kantininde su satışı yapılmaktadır.

23. Görüşme yapılan mahpuslar arasında musluktan akan suda pas kokusu olduğu iddiasında bulunanlar olmuştur. Kurum idaresi ile gerçekleştirilen görüşmede, Kurumda daha önce hiç tadilat yapılmadığı; içme suyu borularının eski olması nedeni ile suyun ilk aktığında paslı olduğu; ancak su kullanım kotası olmadığı için bir süre akıtılmasının ardından paslı olmayan suyun geldiği ziyaret heyeti ile paylaşılmıştır.

24. Kurumun mutfak bölümünde, yemek yapımında kullanılacak şekilde küçük ölçekli bir su arıtma sisteminin olduğu görülmüştür.

C.1.4. Hijyen Koşullarına İlişkin

25. Kurumun genel temizliği Kurum personeli tarafından yapılmaktadır. 5275 sayılı Kanun'un "Sağlığın korunması kurallarına uyma" başlıklı 27'nci maddesinde yer alan, "(1) Hükümlü, sağlığının korunması ve salgın hastalıkların önlenmesi için gerekli ve alınmış tedbirlere uymak, kişi sağlığı için tehlike doğuran durumları gecikmeksizin kurum yönetimine bildirmek, kendi ve içinde yaşadığı ortamın temizliğine uygun davranışlar göstermek zorundadır." hükmü gereğince oda temizliğinden barındırılmakta olan mahpuslar sorumlu olup; oda hijyenine ilişkin denetimler, sabah ve akşam sayımları esnasında odalara giren infaz ve koruma memurlarınca sağlanmaktadır.

26. 5275 sayılı Kanun'un "Bina ve eşyanın korunması" başlıklı 28'inci maddesinde; "(1)Hükümlü, barındırıldığı odayı, kurum binasını, yönetimce kendisine bırakılan şeyleri düzenli bir biçimde kullanmak ve bunlarla diğer kişilere ait eşyayı özenle korumakla yükümlüdür." hükmü yer almaktadır. Buna göre Kurumda barındırılan mahpusların buldukları odaların temizliklerini kendilerinin yapmaları gerekmektedir. Mahpusların hijyen ihtiyaçları ve kişisel temizliklerini yapabilmeleri amacı ile her türlü temizlik maddesinin kantinde satıldığı; maddi durumları iyi olmayan, emanet para hesabına hiç para yatmayan mahpuslara temizlik malzemeleri (çamaşır suyu ve Covid-19 döneminde maske gibi) imkânlar ölçüsünde kurum genel bütçesi kapsamında verildiği tespit edilmiştir. Ancak sabun, şampuan gibi kişisel hijyen ve bakım ürünlerinin kantinden ücret mukabilinde satın alınabildiği Kurum idaresi tarafından ifade edilmiştir. Öte yandan, kantinde satışı yapılan kişisel temizlik ve bakım ürünlerinin çeşitliliğinin artırılması bazı mahpuslarca dile getirilmiştir.

27. Koşullarda banyo ve tuvalet birliktedir ve temizlik mahpuslarca sağlanmaktadır.

28. Covid-19 tedbirleri çerçevesinde mahpusların, toplu halde bulunmasının önüne geçilmesi ve enfeksiyon riskinin en aza indirilmesi amacıyla çamaşırhaneden faydalanmaya sınırlama getirildiği; çamaşırların mahpuslar tarafından koğuşlarda bulunan banyolarda elde yıkandığı tespit edilmiştir. Mahpuslardan bazıları çamaşır ipinin verilmediğini, çamaşırlarını odalarında kuruttuklarını ifade etmişlerdir. İdare ile yapılan görüşmede ise bazı koğuşlara çamaşır ipinin verilmemesinin nedeni, intihar eğilimi olan mahpusların kendilerine zarar vermelerinin önüne geçmek ve güvenliklerini temin edebilmek olduğu ifade edilmiştir.

C.1.5. Tek Kişilik Koğuşlara İlişkin

29. Kurumda, 59 adet tek kişilik koğuş bulunmaktadır. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Yüksek güvenli ceza infaz kurumları" başlıklı 9'uncu maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde Kurumda tek başına tutulması gereken mahpus sayısı ise 101 kişidir.

C.1.6. Müşahede Odasına İlişkin

30. Mahpusların kendilerine ve diğer mahpuslara zarar vermesini önlemek için kısa süreliğine tutulduğu ve 24 saat kamera ile izlenen, 2 adet müşahede odası (yumuşak oda/ süngerli oda/ gözlem odası) bulunmaktadır. Zeminin ve duvarların plastik bir malzeme ile kaplı olduğu duvarlarında kırmızı ve koyu mavi renklerin kullanıldığı gözlemlenmiştir. Odada bulunan havalandırma amaçlı camlar tavana yakın olup mahpusların kendilerine zarar vermek için ulaşamayacağı bir seviyede bulunmaktadır. Odaların genel olarak temiz olmadığı görülmüştür. Odada bulunan tuvaletin etrafında mahremiyeti sağlamak üzere herhangi bir düzenek bulunmadığı ve bu alanın kamera açısı içerisinde kaldığı gözlemlenmiştir.

C.2. SAĞLIK, PSİKO-SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ VE BESLENME

C.2.1. Sağlık

31. Kuruma yeni gelen veya başka Ceza İnfaz Kurumlarından sevk edilen mahpusların ilk sağlık muayeneleri kurumda görevli hekim tarafından yapılmakta olup mahpuslar darp ya da cebire maruz kalıp kalmadıkları yönünden değerlendirilmekte ve bulaşıcı hastalık taşıyıcılığı yönünden risk oluşturanlar için gerekli sağlık ve idari tedbirler alınarak tedavileri için gereken hizmetler verilmektedir. Kronik veya kalıtsal bir hastalığı olan mahpusların ilaç ve tıbbi tedavileri

sağlanmaktadır. Kuruma kabul edilen mahpusların testleri negatif çıkması durumunda mahpuslar suç türlerine göre koğuşlara yerleştirilmektedir.

32. Mahpuslarda, Covid-19 virüsünün görülmediği; personelin ise tamamına yakınının Covid-19 hastalığını geçirdiği belirtilmiştir. Personelin Kurumda kalacakları 10 gün öncesinde PCR testi yaptırdıkları, karantina sistemine dâhil olmayan, normal mesai sisteminde çalışan personelin 10-15 günlük periyotlarda PCR testi yaptırdıkları açıklanmıştır.

33. Kuruma gelen hekimlere muayene olan mahpusların sağlık bilgileri, kullandığı ilaçlara ilişkin bilgi aktarımı yapılarak mahpusların daha etkin tedavi almaları sağlanmakla birlikte ilaç sarfiyatının da önüne geçilmektedir.

34. Mahpusların kullandıkları ilaçlar Cezaevleri İlaç Takip Sistemi (CETAS) programı üzerinden takip edilmektedir. Kurum tabibince ve hastanelerde yazılan reçeteler, Kurumla anlaşmalı eczanelerden temin edilerek mahpuslara ulaştırılmakta, tedavileri sağlanmaktadır. İlaçlar, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün yazılı talimatlarına uygun olarak, üzerinde hastanın isminin yazılı olduğu özel kutularda muhafaza edilmekte, günlük dağıtımları yapılmaktadır.

35. Rahatsızlığı olan mahpusların dilekçe ile tedavi olmayı talep etmeleri durumunda, Kurum revirine çıkarılarak tedavileri sağlanmaktadır. Kurumda, hekimin bulunmadığı durumlarda ise en yakın ilçeden 112 Acil Servis Ekibi çağırılmaktadır. İleri tetkik ve tedavisi gereken mahpusların, Kırıkkale Yüksek İhtisas Hastanesinin ilgili polikliniklerinde muayeneleri yaptırılarak, tedavileri takip edilmektedir.

36. Kurum Tabipliğince Kırıkkale Yüksek İhtisas Hastanesine sevk edilen mahpusların muayeneleri, tetkik ve tedavileri ilgili uzman hekimlerce yapılmakta olup; kontrolleri, randevuları görevli sağlık memurunca takip edilmektedir. Buradaki sağlık hizmetlerinin yeterli olmaması durumunda ise Kırıkkale Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesine ya da Ankara Şehir Hastanesine sevk işlemleri gerçekleştirilmektedir.

37. Kurumda dış tedavisi için röntgen odası da dâhil olmak üzere gerekli tıbbi cihazların bulunduğu bir muayene odası yer almaktadır. Salı ve perşembe günleri olmak üzere haftada 2 tam gün Kuruma dış hekimi gelmektedir. Fakat Kurum idaresi tarafından röntgen teknisyenin olmadığı, teknisyen görevlendirmesinin sağlanması halinde hizmetlerin daha iyi bir seviyede sunulabileceği ifade edilmiştir.

38. Merkezde kanser teşhisi konulmuş bir hasta olduğu, atom tedavisi aldığı, tedavisinin tamamlandığı, 6 aylık periyotlarla kontrollerinin yapılacağı idarece belirtilmiştir.

39. Ocak ve haziran aylarında merkezdeki mahpusların portör muayenelerinin yapıldığı belirtilmiştir.

C.2.2. Psiko-Sosyal Servis⁷

40. Psikolojik desteğe ihtiyaç duyan mahpusların, psiko-sosyal servis ve Kurum tabipliğinde görevli sağlık personelinin ortak çalışmasıyla tedavi programına alınmaları sağlanmakta ve takipleri yapılmaktadır.

41. Kuruma yeni gelen mahpuslar ile ilk 3 gün içerisinde psiko-sosyal yardım servisi tarafından görüşme gerçekleştirilerek ARDEF (Araştırma değerlendirme formu) hazırlanmaktadır. ARDEF sonucunda gerekli müdahale programları oluşturulmaktadır. Mahpusun, kendi talebi halinde veya talep aranmaksızın gerekli görülen durumlarda bireysel görüşmeler yapılmaktadır. Bireysel sorunları ile baş edebilmelerine yönelik destekleyici görüşmelerle sorun çözme becerileri kazandırma çalışmaları yürütülmektedir. Gerekli görüldüğü durumlarda, mahpusun aile üyeleri ile görüşme yapılarak sorunların tespit ve çözümlenmesi için çalışmalar yürütülmektedir.

42. Rahatsızlığı nedeniyle psikiyatri polikliniklerinde muayene olan mahpuslardan ileri tetkik ve tedavi görmesi gerekli görülenler İstanbul Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi ve Samsun Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesine sevk edilmektedir.

43. Kurum personelinin sorunlarının tespiti ve çözümü için gerekli görüldüğü durumlarda grup ya da bireysel görüşmeler yapılmaktadır.

C.2.3. Beslenme

44. Yemekler, Adalet Bakanlığı tarafından belirlenen iâşe bedeli ile orantılı ve gramajları hesaplanarak 3 öğün; görevliler tarafından yemek arabalarında bulunan benmariler ile odalara dağıtılmaktadır. Mahpusların bir kısmı özellikle akşam yemeği çeşitliliğinin az olduğu ve yemeklerin doyurucu olmadığı yönündeki şikâyetlerini dile getirmiştir. Diyet beslenmek

⁷ Ceza infaz kurumlarında psiko-sosyal yardım servisi çalışmaları "Standartlar Sistemi" çerçevesinde oluşturulan "İyileştirme Haritası" kapsamında yürütülmektedir. Bireylerin kendileri ve yaşadıkları sosyal çevreleri ile ilgili psiko-sosyal özelliklerini içeren çalışmalar psiko-sosyal servis uzmanları tarafından yapılmaktadır. Ceza infaz kurumu psiko-sosyal yardım servislerinde psikolog ve sosyal çalışmacı görev yapmaktadır. Psiko-sosyal servis uzmanları planlama, yürütme ve izleme değerlendirme çalışmalarını mesleki bilgi ve uzmanlık alanı çerçevesinde yürütür. Mesleki yöntem ile inceleme, problem çözme, gözlem, görüşme, rapor yazma ve dosyalama gibi teknikleri çalışmalar sırasında kullanır. <https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/psiko-sosyal-servis-genel-bilgi> (E.T.: 15.04.2021)

durumunda olan mahpuslar ise diyet yemeği çeşitliliğinin ve miktarının arttırılmasını talep etmişleridir.

45. Kantinde konsinye sistemi mevcuttur. Heyet üyeleri tarafından rastgele seğilen gıdaların taze olduğu, son kullanma tarihlerinin uygun olduğu gözlemlenmiştir. Mahpusların haftalık 750 TL'ye kadar kantin alışverişi yapma hakkı mevcuttur.

C.3. YÖNETİM VE PERSONELİN TUTUMU

46. Personel sayısına ilişkin olarak; ziyaret tarihi itibariyle 147 olan personel sayısının, Covid-19 döneminin beraberinde getirdiği yeni çalışma sistemi nedeniyle yetersiz kaldığı; Kurumda, mevcut personele ek olarak 80 personele daha ihtiyaç olduğu ve Bakanlıktan, 50 personel talebinde bulunulduğu Kurum idaresi tarafından ifade edilmiştir.

47. Kurum personelinin Covid-19 döneminde; 10 gün Ceza İnfaz Kurumunda çalıştıkları ardından 10 gün evlerinde karantinada kaldıkları ve takip eden 10 gün izin kullandıkları açıklanmıştır.

48. Covid-19 salgını sürecinde Kurum personelinin eğitimlerinin, Bakanlık tarafından uzaktan eğitim şeklinde verildiği, bir kısım derslerin zorunlu katılım gerektirdiği, bir kısmının ise gönüllü katılım çerçevesinde yürütüldüğu belirtilmiştir.

49. Kurum psikoloğunun, personele öfke ve stres yönetimi eğitimi verdiği ifade edilmiştir.

50. Covid-19 salgını koşullarında sosyal ve sportif aktiviteler ile sohbet faaliyetlerinin kısıtlanması, mahpusların psikolojik desteğe olan ihtiyaını arttırmasından dolayı psiko-sosyal serviste çalışan psikoloğun Kurum iş ve işlemlerinde yeterli olamadığı, ek personelin gerekli olduğu idare tarafından belirtilmiştir

51. Kurum 2. Müdürünün arşamba günleri, mahpusların talep ve şikâyetlerini yerinde dinleyerek gerekli bilgilendirmeleri yaptığı, ayrıca Kurum savcısının da talebi olan mahpuslar ile birebir görüşmeler gerçekleştirdiği ifade edilmiştir.

52. Adalet Bakanlığı tarafından çalışan personelin moral motivasyon artışının sağlanması amacı ile ödül ikramiyelerinin verildiği ifade edilmiştir.

53. Mahpuslar ile gerçekleştirilen görüşmelerde, personelin tutum ve davranışlarının olumlu yönde olduğu belirtilmiş; Heyet tarafından herhangi bir kötü muamele iddiası tespit edilmemiştir.

C.4. DIş DÜNYA İLE İLETİşİM VE AÇIK HAVADAN FAYDALANMA

C.4.1. Havalandırmaya Çıkış Saatlerine İlişkin

54. Sayımlar, Covid- 19 tedbirleri çerçevesinde havalandırma koşullarında yapılmakta olup sabah ve akşam olmak üzere günde 2 kez sayım yapılmaktadır.

55. Kurumun İç Yönetmeliği'nin 25. maddesine göre "*Havalandırma bahçesinin kapıları sabah saat 08:00'de açılır, havanın kararmasıyla kapatılır. Bu kapıların açılıp kapatılma saatleri sayım ve mevsim şartlarına göre değiştirilebilir. Olağanüstü durumlar ile mahkemeler ve kurum disiplin kurulunca verilen hücreye koyma disiplin cezalarının infazı bakımından kapıların açılıp kapatılmaları ayrıca düzenlenir.*" Kurumda, tek kişilik koşullarda genellikle ağırlaştırılmış müebbet hükmü almış mahpuslar kalmaktadır. Bu kişilerin günlük 1 saat havalandırma bahçesinden faydalanma hakları bulunmaktadır. İyi hal göstermeleri durumunda bu süre günlük 4 saate kadar çıkarılabilmektedir. Diğer mahpuslar 08.00-19.00 saatleri arasında havalandırma bahçesinden faydalanmaktadır. Günlerin uzamaya başlaması ile bu sürenin uzatıldığı Kurum idaresi tarafından belirtilmiştir.

56. Mahpuslar ile yapılan görüşmelerde günlük 5 saat açık havaya erişimlerinin olduğu, idarenin 1 saatten 5 saate kadar olan havalandırma hakkını tüm mahpuslara ayırım yapmaksızın en üst düzeyde kullandığı belirtilmiştir.

C.4.2. Sohbet Faaliyetine İlişkin ⁸

57. Sohbet faaliyetlerinin Covid-19 salgını nedeni ile yapılamadığı, öncesinde ise 10 kişilik gruplarla sohbet faaliyetlerinin gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

C.4.3. Açık Görüşe İlişkin⁹

58. Covid-19 öncesi koşullarda açık görüş ayda 1 defa yapılırken, Covid-19 kısıtlamalarının yoğun olduğu dönemde açık görüş yapılamadığı Kurum idaresi tarafından ifade edilmiştir.

⁸ Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü'nün Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler Hakkında 22/01/2007 tarihli ve 45/1 sayılı Genelgesi doğrultusunda: "Güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen istekli hükümlü ve tutuklular, 10 kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde ve idarenin gözetiminde, açık görüş alanlarında veya diğer ortak yerlerdeki sosyal faaliyetler çerçevesinde haftada toplam 10 saati aşmamak üzere sohbet amacıyla bir araya getirilebilir. Bu faaliyet hafta içerisinde açık görüş, avukat ve ziyaretçi görüşlerini aksatmayacak şekilde yaptırılır." Kurumda sohbet faaliyetleri, mevzuat hükümleri gereğince farklı koşullarda kalan mahpuslardan oluşturulan 10 kişiye kadar gruplarla gerçekleştirilmektedir. Kurumda açık görüş haftası sohbet faaliyeti yapılmamaktadır.

⁹17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren **Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik** hükümleri doğrultusunda; "Açık görüş, hükümlü ve tutuklular ile ziyaretçilerinin maddi temasına imkân verecek şekilde, konuşulanların hazır bulunan görevli tarafından işitilebildiği ve izlenebildiği, ceza infaz kurumunun bu iş için tahsis edilmiş özel bölümünde yapılan ziyaret ve görüşmelerdir. Açık ziyaretler, bir saatten fazla olmamak kaydıyla 09.00 - 17.00 saatleri arasında yaptırılır. Ziyaret süresi, görüşmenin fiilen başladığı andan itibaren işler."

59. Kurumda iki adet eş görüşme odası bulunmaktadır. Covid-19 sürecinde bu odaların kullanıma kapalı olduğu belirtilmiştir.

C.4.4. Kapalı Görüşe İlişkin¹⁰

60. 3 bloktan oluşan Kurumda, toplam 24 kabinde kapalı görüş alanı bulunmaktadır. Kabinlerden birinde bulunan telefonun arızalı olduğu tespit edilmiştir. Kabinler ses geçirmez camlarla ayrılmıştır. Kapalı görüşte mahpus ve yakını ahize ile iletişim sağlamaktadır.

61. Kapalı görüşler; pandemi tedbirleri çerçevesinde 10 günde 1defa; telefonun kaldırıldığı andan itibaren başlamak üzere toplamda en fazla 1 saat sürecek şekilde yapılmaktadır. Her görüşten sonra ilgili bölümler dezenfekte edilmektedir. Kapalı görüş hakkı, 2 kişi ile sınırlı olmak kaydı ile kullanılmaktadır. Hangi günlerde kapalı görüş yapılabileceği, mahpusların yakınları aranarak önceden kendilerine bildirilmektedir. Heyetimizin, mahpuslar ile gerçekleştirdiği görüşmede; 1 taneden fazla çocuğu olan mahpusların, pandemi koşullarından kaynaklı kısıtlamalar nedeniyle diğer çocukları ile görüşemediklerini dile getirmişlerdir.

C.4.5. Telefon ile Konuşma Hakkına İlişkin¹¹

62. Telefon konuşmaları için 12 adet telefon bulunduğu, 1 telefonun da diğer kurumlar ile iletişim için ayrıldığı, bu telefonların sayıca yetersiz kaldığı ancak mevcut hat sisteminde telefon sayısının artırılmasının mümkün olmadığı idare tarafından belirtilmiştir.

63. Mahpusların aile ve yakınları ile telefon hakkı, Covid-19 dönemi öncesinde haftada 10 dakika iken; bu süre arttırılmış ve tek seferde haftada 20 dakika olarak belirlenmiştir. Mahpuslarla yapılan

¹⁰ 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren **Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik** hükümleri doğrultusunda; “Kapalı görüş, hükümlü ve tutuklular ile ziyaretçilerinin her türlü maddi temasının önlenildiği, konuşulanların hazır bulunan görevli tarafından işitilebilecek şekilde izlenebildiği ve ceza infaz kurumu idaresinin bu iş için tahsis ettiği özel bölümde yapılan görüşmelerdir... Ziyaret günleri ve saatleri ile bir hükümlü ve tutuklunun görüşebileceği ziyaretçi sayısı, kurumun fiziki yapısı ve kapasitesi dikkate alınarak, kurumca belirlenir. Görüş süresi, yarım saatten az, bir saatten fazla olacak şekilde belirlenemez. Görüş süresi, görüşmenin fiilen başladığı andan itibaren işletilir.”

¹¹ 23/06/2001 tarihli ve 24441 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren **Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevlerinde Hükümlü ve Tutukluların Dışarıdaki Yakınlarıyla Telefonla Görüşmeleri Hakkında Yönetmelik** hükümleri doğrultusunda; “Hükümlü ve tutukluların telefonla konuşma gün ve saatleri, kurumda bulunan telefon adedi, başvuru sırası ve sayısı, kurumun asayiş ve güvenliği dikkate alınarak belirlenir. Konuşma süresi 10 dakikayı geçemez. Bu süre sonunda konuşma kendiliğinden kesilir. Hükümlü veya tutuklular, görevli infaz ve koruma baş memur ve memurlarından oluşan 3 kişilik bir ekip tarafından oda veya koğuşundan alınarak telefon başına getirilir. Hükümlü veya tutuklu, konuşmasına kendi adını ve soyadını söyleyerek başlar. Görüştüğü kişinin adını, soyadını ve telefon numarasını tekrar etmesini isteyerek konuşmasına devam eder. Bu işlemin yapılması zorunlu olup, konuşma bittikten sonra, formun konuşmanın yapıldığına ilişkin bölümü doldurularak, konuşmayı yapan hükümlü veya tutuklu ile görevli memur tarafından imzalanır.”

görüşmelerde bazı kişilerce telefon kullanma hakkının haftada 10'ar dakika olmak üzere 2 kez ya da 20 dakika içinde 2 farklı numaranın aranması şeklinde kullanılmak istendiği dile getirilmiştir.

64. Hastalık gibi özel durumlarda ek telefon görüşme imkânının sağlandığı belirtilmiştir.

C.5. SOSYAL, KÜLTÜREL, MESLEKİ, EĞİTSEL VE SPORTİF ETKİNLİKLER

65. Kurumda yürütülmekte olan eğitim-öğretim, sosyal-kültürel ve sportif faaliyetler kanun, tüzük, yönetmelik ve genelge hükümleri doğrultusunda, Adalet Bakanlığı ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından diğer kamu kurum ve kuruluşları ile yapılan iş birliği protokolleri çerçevesinde, Kurumda Eğitim Servisi tarafından yürütülmektedir.

66. Covid-19 dönemi öncesinde; Kurumda okuma yazma kursları (1. ve 2. kademe), yaygın eğitime erişim imkânı (açık öğretim ortaokulu, açık öğretim lisesi, açık öğretim fakültesi ve uzaktan eğitim), örgün yükseköğretim, mesleki ve teknik kurs eğitimleri, sosyal ve kültürel kurs eğitimleri, sınav hizmetlerine katılım imkânı (tüm ÖSYM sınavları, yaygın eğitim MEB sınavları), kütüphane çalışmaları, din kültürü ve ahlak bilgisi eğitimleri, sosyal kültürel ve sportif çalışmalar düzenlendiği idarece belirtilmiştir.

67. Kurumda eğitim faaliyetleri; derslik, iş ve meslek atölyeleri, hobi atölyeleri, kütüphane ve çok amaçlı salon gibi alanlarda bulunmaktadır.

68. Kuruma yeni gelen mahpuslar ile ilk görüşme yapıldığı; öğrenim durumlarının tespit edildiği; öğrenim durumlarına uygun programlara yönlendirildikleri; Kurumda yürütülen faaliyetlere ilişkin bilgi verildiği; mahpusların bu tür etkinliklere katılmaları konusunda teşvik edildiği aktarılmıştır.

69. Kurumda bulunan mahpusların eğitim durumlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

HÜKÜMLÜ ÖĞRENİM DURUMU					
Okur-yazar olmayan	Okuma ve Yazma Bilen	İlkokul Mezunu	Ortaokul/İlköğretim Mezunu	Lise Mezunu	Yüksek Öğretim mezunu
5	4	61	78	69	23

TUTUKLU ÖĞRENİM DURUMU					
Okur-yazar olmayan	Okuma ve Yazma Bilen	İlkokul Mezunu	Ortaokul/İlköğretim Mezunu	Lise Mezunu	Yüksek Öğretim mezunu
4	0	13	11	16	32

70. Kurumda bulunan ve eğitim-öğretim süreçleri aktif olan mahpusların istatistiki verileri aşağıdaki tablodaki gibidir:

ÖĞRENİM KADEMESİ	KİŞİ SAYISI
Açık Öğretim İlkokulu	7
Açık Öğretim Lisesi	27
Açık Öğretim Fakültesi	17
İstanbul Üniversitesi AUZEF	10

71. Covid-19 salgını öncesinde, Kurumda sosyal ve kültürel faaliyetler kapsamında; konferans ve seminerler, bilgi yarışmaları, münazaralar; belirli gün ve haftalarda tiyatro, konser, sergiler düzenlendiği; Covid-19 salgını nedeniyle birçok sosyal faaliyetin iptal edilmek zorunda kaldığı idare tarafından belirtilmiştir. Ziyaret tarihinde, spor faaliyeti ve atölye faaliyeti yapılamadığı gözlemlenmiştir. Benzer şekilde, Covid-19 salgını öncesi iş atölyelerinin de faaliyette olduğu, talep eden mahpusların atölyelerde açılan kurslara katılım sağlayabildikleri; ancak salgın döneminde kurs faaliyetlerinin tamamen durdurulduğu açıklanmıştır.

72. Mahpuslar Kurumdaki kütüphaneden dilekçe yazdıkları takdirde kitap isteme hakkına sahiptirler. Ayrıca Kırıkkale İl Halk Kütüphanesinden de kitap talep edebilmektedirler.

73. Kurum kütüphanesinde, ziyaret dönemi itibarıyla 4135 kayıtlı kitap bulunduğu belirtilmiştir. Verilen dilekçeler ile kitapların değişimleri yapılmaktadır. Posta yolu ile mahpuslara gönderilen

kitaplar, Kurumun eğitim birimince kontrol edilmekte ve yasak içerikli değil ise mahpuslara teslim edilmektedir.

74. Mahpusların aldıkları kitapların kapaklarını değiştirerek içerisine yasaklanmış kitap yerleştirmelerinin önüne geçmek için mahpuslar tarafından alınıp iade edilen kitaplar her seferinde kontrol edilmektedir.

75. Kütüphanede bulunan kitapların listelendiği kitapçık her bir mahpusa Kurum idaresince verilmiştir. Mahpuslar kütüphanede bulunan ders kitaplarından herhangi bir sınırlamaya tabi olmaksızın faydalanma hakkına sahiptir. Mahpuslar dilekçe yazarak kütüphanelerden 15 günde bir 3'er kitap alabilmektedir. Bununla birlikte, mahpuslar, dini kitaplar ve ders kitapları haricinde, yanlarında 10 adet kitap bulundurabilmektedirler.

76. Açık öğretime kayıtlı mahpuslar uzaktan eğitim kapsamında derslere katılabilmektedir.

77. Kurumda eğitime devam oranının yüksek olduğu, akademik ilerleme için takiplerin eğitim biriminde görev yapan öğretmen tarafından sağlandığı, açık öğretim sınavları için sohbet faaliyetlerinin gerçekleştirildiği salonların kullanıldığı belirtilmiştir.

78. Kurumun emanet kasasına alınan paraların faiz gelirleri ile ... , ... gibi kanalların aboneliğinin satın alındığı; mahpusların odalarındaki televizyonlardan maç yayını, film ve belgesel izleyebildikleri belirtilmiştir.

79. Kurumda 2 adet çim halı saha bulunmaktadır. Mahpuslar, Covid-19 döneminde ay içerisinde belirli zaman aralığında spor faaliyetlerine izin verildiğini, salgın hastalık öncesi dönemde birkaç grubun birleşmesi ile açık hava spor faaliyetlerinin yapıldığını aktarmışlardır.

80. Çok amaçlı spor salonu ve çim sahadan yararlanma hususunda mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde; her bir odaya 2 ayda 1 defa sıra geldiğini, kendisine sıra gelen odada bulunan mahpusların o ay boyunca haftada 1 defa 1 saat süre ile spor yapabildiğini ancak bunun kendileri için yeterli olmadığını ifade etmişlerdir.

81. Kurum idaresi, tek kişilik odalarda kalan mahpusların üçlü gruplar halinde spor yapma imkânından faydalandığını belirtmiştir.

D. TAVSİYELER

82. Heyetimizce ziyaretin gerçekleştirilmesinde, ziyaret süresince her türlü kolaylığın sağlanmasında, ziyaretin bitimine müteakip idare ile yapılan görüşmelerde acil olarak iletilen

tavsiyelerin yaşama geçirilmesi için devam eden diyalog süreci ile işkence ve kötü muamelenin önlemesi için gerekli iş birliğine yönelik Kurum idaresinin açık tutumu olumlu olarak değerlendirilmiştir.

D.1. KIRIKKALE F TİPİ YÜKSEK GÜVENLİKLİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMUNA YÖNELİK TAVSİYELER

83. Covid-19 sürecinin de beraberinde getirmiş olduğu kısıtlamalar, mahpusların psikolojik desteğe olan ihtiyacını arttırmıştır¹². Bu nedenle psiko-sosyal servis personelinin sayısının artırılması konusunda Adalet Bakanlığından talepte bulunulması ve psiko-sosyal destek hizmetinin, psikolojik desteğe ihtiyaç duyan mahpuslara yönelik olarak düzenli, sık ve etkin şekilde yürütülmesinin titizlikle sağlanması,

84. Mahpusların öğrenimi devam eden çocukları ile görüşebilmeleri için hafta sonları da görüş imkânının değerlendirilmesi, bu kapsamda Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik'in 5'inci maddesinde¹³ yapılan değişiklikle mahpuslara tanınan bu hakkın etkin şekilde kullandırılması,

85. Pandemi koşullarının beraberinde getirdiği kısıtlamalar ve açık görüş imkanının sınırlandırılması göz önünde bulundurularak mahpusların haftalık telefon ile görüşmelerinin en az iki numara arama hakkı olacak şekilde artırılması,¹⁴

86. Dünya Sağlık Örgütü'nün, Covid-19 salgınına önlemeye yönelik olarak temizliğin önemine yaptığı vurguyu göz önünde tutarak¹⁵ kantindeki hijyen ürünlerinin çeşitliliğinin ve bu ürünlerin dağıtım sıklığının artırılması,

87. Covid-19 tedbirleri çerçevesinde artan hijyen ihtiyacı doğrultusunda mahpusların sıcak suya erişim sürelerinin artırılması,

¹² CPT/Inf(2020)13 No.lu Bildirisi, 20 Mart 2020. Resmi olmayan Türkçe çevirisi için bkz. <https://rm.coe.int/16809e09ec>

¹³ (Ek:RG-14/9/2021-31598) Örgün eğitim kurumlarında öğrenim gören çocuğu bulunan hükümlü ve tutukluların ziyaretleri, personel durumu, kurum güvenliği ve kapasitesi göz önünde bulundurularak idare ve gözlem kurulu kararıyla hafta sonu da yaptırılabilir.

¹⁴ Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik, md 74/2-f.

¹⁵ World Health Organization, Coronavirüs, https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_2, (E.T.: 26.04.2021)

88. Kurumda bulunan müşahede odasının temizliğinin yapılması ve boş olduğu zamanlarda havalandırılmasının sağlanması; imkânlar ölçüsünde müşahede odasında kişisel mahremiyetin korunması amacıyla tuvalet bölümünün kamera ile görüntülenmesini engelleyici düzenek kurulması ya da kameranın görüntü açısının söz konusu duruma uygun olarak dizayn edilmesi,
89. Müşahede odasının koyu mavi ve kırmızı renkte olan duvarlarının renginin uygun bir renk ile değiştirilmesi,
90. Mahpuslara verilen diyet yemeklerin çeşitliliğinin artırılması¹⁶
91. Kuruma ait su tesisatının yenilenmesi,

D.2. ADALET BAKANLIĞINA YÖNELİK TAVSİYELER

92. Mahpusların uzak mesafeden gelen ailelerinin varlığı gözetilerek yeni normalleşme tedbirlerine uygun şekilde açık görüş saatlerinin düzenlenmesi,
93. Günlük iâşe bedelinde artış yapılması,

D.3. SAĞLIK BAKANLIĞINA YÖNELİK TAVSİYELER

94. Diş tedavisi hizmetinin daha iyi bir şekilde yapılabilmesi için röntgen teknisyeni ihtiyacının karşılanması,
Hususları tavsiye edilir.

¹⁶ BM Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Rules), Kural 22.

